

THỰC HÀNH :
KHẢO SÁT VI KHÍ HẬU CỦA MỘT KHU VỰC

Các nhân tố khí hậu, nhất là nhiệt độ và độ ẩm ảnh hưởng rất lớn đến sự phân bố và phát triển của thực vật và động vật. Trên nền chung của khí hậu, người ta nhận thấy điều kiện nhiệt, ẩm của lớp không gian sát mặt đất, từ 0 đến 2m đóng vai trò rất quan trọng, được gọi là vi khí hậu của một địa điểm xác định.

Hay thử khảo sát xem điều kiện nhiệt - ẩm đó trong các hoàn cảnh khác nhau có những biến đổi như thế nào ?

I - MỤC TIÊU

- Học sinh làm quen với những dụng cụ nghiên cứu sinh thái đơn giản.
- Làm quen với cách đo đạc, khảo sát một vài nhân tố sinh thái đơn giản.
- Biết ghi chép, đánh giá và thảo luận các kết quả thu được.

II - CHUẨN BỊ

- Thước dây (1,5 - 2,0m).
- Ẩm kế và nhiệt kế cầm tay.
- Cọc (sào) trên 2m, một đầu nhọn để cắm cố định xuống đất, dây để chằng buộc hoặc băng dán.
- Sổ tay và bút chì.

III - CÁCH TIẾN HÀNH

1. Căn cứ vào sĩ số, giáo viên chia lớp thành nhóm (có nhóm trưởng), mỗi nhóm 7-10 học sinh (các nhóm chuẩn bị dụng cụ như nhau).
2. Địa điểm khảo sát : vườn trường hoặc công viên gần trường.

Chọn 2 điểm : một điểm trong bóng cây, còn một điểm ở ngoài trời thuộc vườn trường hay công viên. Dưới bóng cây, dựng cọc thứ nhất. Trên cọc tại độ cao 2m gắn vào đó nhiệt kế và ẩm kế. Ngay dưới chân cọc cũng đặt 2 dụng cụ đo đạc như trên.

Cọc thứ hai cũng làm tương tự như cọc thứ nhất, nhưng đặt ở ngoài trời.

- Thời gian quan sát cần tối thiểu 15 phút (để cho điều kiện thật ổn định), trong khi chờ đợi đọc kết quả, cần nhận xét và ghi chép vào sổ các hiện tượng xung quanh : trời có mây hay không, mưa hay nắng, đứng gió hay lộng gió...
- Sau 15 phút quan sát, phải nhanh chóng ghi chép các số liệu đo được từ nhiệt kế và ẩm kế của 4 vị trí thuộc 2 địa điểm thí nghiệm. Kết thúc công việc ngoài thực địa.

IV - THU HOẠCH

Từ kết quả đo đạc và từ số liệu "quan trắc" hiện tượng xung quanh, mỗi nhóm phải viết bản thu hoạch theo mẫu dưới đây và đại diện nhóm trình bày trước lớp, có thảo luận và trao đổi dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Nếu tài liệu của các nhóm làm ở các địa điểm xa nhau trong khu vực rộng được tập hợp lại sẽ cho một báo cáo giàu tư liệu, rất hay.

Báo cáo kết quả quan sát và nhận xét về vi khí hậu của... (vị trí khảo sát, vào giờ..., ngày... tháng... năm)

Nhóm học sinh	Địa điểm	Nhiệt độ (°C)	Độ ẩm (%)	Các quan sát khác	Nhận xét
A	- Dưới mặt đất - Tại độ cao 2m	Số liệu từ nhiệt kế	Số liệu từ ẩm kế	Trời nắng, nhiều mây, đứng gió...	Đánh giá xem nhiệt độ và độ ẩm ở mặt đất và trên cao 2m giống nhau hay khác nhau. Giải thích.
B	- Dưới mặt đất - Tại độ cao 2 m				
C	- Dưới mặt đất - Tại độ cao 2 m				